

ÉLETJEL

AZ ALBERTI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA

III. évfolyam 3-4. szám

2011. Advent

Jövel, Uram, Jézus!

„Várjuk reményünk boldog beteljesülését, a nagy Istennek és Üdvözítőnek, Jézus Krisztusnak dicsőséges eljövetelét” Titusz 2,13

Sokféle vallási rítus alakult ki, az emberiség történelme folyamán annak a gondolatnak a mentén, hogy valamilyen módon kapcsolatot találjunk Istennel. Ezekben mindig az ember akart valahogy fölfelé kapaszkodni, valamiképpen eljutni a természetfelettihez, Istenhez, vagy az istenihez. Az Ószövetség prófétáinak jövendöléseiben azonban feltűnt egy új gondolat: Isten maga jön el, Ő kezdeményez, maga lép oda életünkhöz.

Mindennek a beteljesedése kezdődik meg akkor, amikor Gábel angyal megjelenik Máriánál Názáretben. Isten mindenben másként viselkedik, mint azt tőle várták. Nem gazdag pompában, ereje teljében jön el, hanem szegényen, szerényen, szinte észrevétlen emberré lesz, és alászáll a földre.

Mária is megérzi a helyzet az ellentmondásosságát, átéli a maga kicsinységét, mégis igent mond az angyalnak, elfogadja az utat, amit Isten számára kijelölt, ennek a különleges eseménynek a részeseként.

Igaz, kezdetben, az angyal üdvözlő szavára megijed és gondolkodóba esik, később rá is kérdez: „hogyan történhet meg mindez”?

Természetesen nem közömbös számára, hogy mit hoz a jövő, amennyiben lehetséges tudni szeretné, hogy mit jelentenek a mennyei küldött szavai.

Ma gyakran átéljük azt, hogy az egykor igen fontosnak tartott lelki kérdések átadták a helyüket annak az információ dömpingnek, ami körülvesz minket. Eltűntek a gondolatok, helyükre divatok, közhelyek és felületesség kerül. Nem tudjuk utolérni magunkat, gyakran még a gondolatok szintjén sem, csak záporoznak ránk az események, a teendők, és megoldandó problémáink sora. Mégis, Istennek hála eljönnek azok az időszakok, amikor a lényegi kérdések, igazi emberségünk alapjai, egyszerre meghatározóvá válnak.

„Hogyan történhet meg ez”? Ezzel a szorongó, izgatott kérdéssel indul Mária igazi

adventje. Várakozása az Úrjövételére – amely várakozás, egy benne titokzatos módon megfogant gyermek születésére.

Még minden homályos számára, várakozásában mégis állhatatos, ragaszkodik az igenhez, amit egyszer kimondott. Szíve mélyén kincsként őrzi azt. Ez Mária adventje. Az igen örömeiben és bizonytalanságában eltöltött kilenc hónapi tevékeny várakozás, amelynek a gyümölcse maga Jézus.

Milyen a mi Adventünk? Fontossá válik-e számunkra, az a betlehemi Gyermekek, aki értünk született? Rilke, a költő gondolatát idézve: „meg kell tanulnunk vágyakozni az után, ami a miénk”. Mondhatnánk ezt akár úgy is, hogy meg kell tanulnunk várakozni arra, ami a miénk. Mert Jézus születésének ünnepe több mint 2000 éve a miénk. Miénk a Szenteste csendje, nyugalma, békéje, az evangélium üzenete, éppúgy, mint a karácsonyfa szépsége, a gyertya fénye, szeretteink kedves szava, a befűtött szoba melege, az ünnepi étel illata és íze... és még sorolhatnánk, mi mindenünk van, ami után vágyakozhatnánk, és hálát is adhatnánk. Mindezt úgy is látva,

hogy sokaknak, már ez sem természetes. És nekünk ebben is feladataink vannak.

Igen, „meg kell tanulnunk vágyakozni az után, ami a miénk”. Gyermekkorunkban éltünk így. Vágyakoztunk arra - ami biztosan eljött. Nyáron a szünidő örömeire, télen: az első hóesésre. És várakozásunk ettől semmivel sem volt kisebb, erőtlenebb. Ellenkezőleg: nincs nagyobb kaland, mint hazaérkezni, hazatalálni – beteljesíteni és fölfedezni azt, ami a miénk. Az igazi szeretetben, az ismerősben mégis születethető „meglepetés”, lehetséges várakozni és megérkezni, úton lenni és haza találni.

Az életutazás legdrágább kincse pedig annak a mély meggyőződése, hogy az Úr velünk van, és ha keressük megtalálható.

Pilinszky János így ír: „Az adventi várakozás lényege szerint: várakozás arra, Aki van; ahogy a szeretet misztériuma sem egyéb, mint vágyakozás az után, aki van, aki a miénk. Persze, erről a várakozásról és erről a vágyódásról csak dadogva tudunk beszélni.” Annál is inkább, mivel Isten valóban megtestesült közöttünk, vállalva a lét minden súlyát és megosztottságát. Mégis, túl idő és tér vastörvényén, melynek – megszületvén Betlehemben – maga a teremtő Isten véghetetlen önátadással vetette alá magát.

Advent idején mi arra várakozunk, és az után vágyódhatunk: ami megtörtént, és akit kétezer esztendeje jól-rosszul a kezünk között tartunk.

A keresztény ember Jézust váró ember. „Várjuk reményünk boldog beteljesülését: a nagy Istennek és Üdvözítőnknek, Jézus Krisztusnak dicsőséges eljövetelét” (Tit 2,13).

Maga Jézus biztatott bennünket erre a várakozásra. Hiszen Ő tanított bennünket így imádkozni: „Jöjjön el a Te országod!”

Amint közeledett Jézus földi életének utolsó órája, úgy lett egyre világosabb, hogy az „Isten országa” valójában nem más, mint maga Jézus, az „Emmanuel”, a „velünk lévő Isten”, aki megment bennünket a bűn és halál sötétségéből, és elvezet az örök élet feltámadására. Így az Isten országá-

nak várása Jézus halála és feltámadása után Jézus-várassá alakul.

Bizonyára ismerjük az újszövetségi Szentírásból, az őskeresztények arám nyelven mondott imáját: „Maranatha” (1Kor 16,22). Ezt a szót kétféleképpen is lehet fordítani, attól függően, hogy hogyan olvassuk: Urunk jön; Urunk, jöjj. Az őskeresztények valószínűleg az utóbbi értelemben használták, de örömteli reményük alapja éppen az volt, hogy ezek a szavak állító mondat formájában is érvényesek. „Jön az Úr”, egész biztosan jön! Senki jövetelét meg nem gátolhatja. Mi pedig várjuk, reménykedve várjuk, és imádkozva kérjük ezt a nagy, biztos eljövotelt, amely megnyitja számunkra az örök életet.

„Várom a holtak feltámadását és az eljövendő örök életet.” Így imádkozunk az Apostoli Hitvallásban. Ez az „örök élet” szoros kapcsolatban van Jézus-várásunkkal. Ugyanis csak olyan „örök életre” érdemes várni, amelyet a szeretet tölt ki. Ha senkit nem várunk és senki nem vár ránk, ha senkit nem szeretünk, és senki nem szeret, akkor értelmetlen az élet. Ha egy ilyen élet örökké tart, az a pokol. Csak úgy érdemes örökké élni, ha az élet találkozás azzal, akit „reménykedve várunk” és aki reménykedve vár bennünket. Mert nemcsak mi várjuk Jézust, hanem Jézus is vár minket. Nemcsak mi várjuk az Atyaisten országának eljövoteltét, hanem az Atyaisten is vár mireánk, gyermekeire – bizony sokszor „tékozló” gyermekeire –, és ujjongva örül, ha hazatalálunk, és szívére ölelhet bennünket.

A mi adventünk is hasonló lehet a Máriához, abban az értelemben, hogy az életünk során mindannyiunknak egyszer igent kell mondani Istennek, ha nem akarjuk elszakítani magunkat Tőle.

Adventi várakozásunk a hűség próbája is: Kírtartok-e a bennem élő Isten, Jézus Krisztus mellett minden körülmény között? Ha igen, akkor eredményes lesz adventi várakozásom és boldog a Karácsonyom.

Túri Krisztina

Kapusznyiútsütő verseny Albertiben

Az Alberti Evangélikus Gyülekezet megalapításának 300 éves évfordulója alkalmából rendezett ünnepségsorozat keretein belül került sor a „Kapusznyiútsütő versenyre”, amelyen Albertirsa és az evangélikus egyházmegye néhány gyülekezetének csapata is részt vett.

Szeptember 24-én az Alberti Evangélikus Iskola udvarán számos érdekes program várta az érdeklődőket. Az I. Albertirszai Kapusznyiútsütő verseny keretében kortól függetlenül mindenki megtalálhatta a számára megfelelő szórakozási lehetőséget.

A kapusznyik régi, hagyományos tót (szlovák) kelt tésztaból készült finomság, melynek tölteléke borssal fűszerezett dinsz-telt káposzta.

Fazekas András szakács, Csontos Attila cukrász, Török Árpád pék és Gavlik Kálmán zsűrielnök szigorú szempontok alapján vizsgálta és pontozta az étkeket, így alig néhány század döntötte el a végző sorrendet.

Minden csapat egy-egy szép aranyszínű serleget és tagonként díszes oklevelet vehetett át a bíraktól, a győztesnek járó két kapusznyikot is rejtő vándorserleget az Albertirszai Szlovák Önkormányzat csapatának kapitánya, Muzsik Mamóka emelte boldogan magasba. Hogy valóban a család minden tagja jól érezze magát, a gyerekeknek ugráló vár, az udvaron felállított jurttámban kézműves foglalkozások és lovas kocsikázás is rendelkezésre állt. 15 órától pedig

korosztályos íjászverseny zajlott, melynek győztesei könyvjutalomban részesültek.

A napot a színpadon bemutatott hagyományörző műsorok tették még színesebbé és élvezetesebbé. Ismét nálunk köszönhetjük a Kacamajka Táncegyüttest, akik ezúttal maglódi, tyukodi és kalotaszegi, virtuóz lépésekkel tarkított táncprodukciót mutattak be. Az itthon és külföldön is elismert Sári Asszonykórus szlovák népdalokkal, a szintén többszörös díjnyertes Hévízgyörki Daloskör tagjai pedig hévízgyörki és galgamenti népdalokkal, valamint egy különleges ruhabemutatóval is készültek. Láthattunk kézzel készített adventi, húsvéti, pünkösdi, illetve hétköznapi népviseletet, melyeket Hévízgyörkön ma is hordanak az asszonyok, őrizve településük kultúráját és tradícióit.

Ezt követően Inotai Csaba és Revuczky Katalin hagyományos táncokból összeállított bemutatója következett.

A nap záróakkordjaként 16 órától a Gerje-Party Fúvósegyet adott hangulatos koncertet az iskola udvarán, ami láthatóan elnyerte vendég fellépőink tetszését, közülük többen is táncra perdültek a ritmusos muzsika hallatán. Bízom benne, hogy a nagyszerűen megszervezett és lebonyolított I. Albertirszai Kapusznyiútsütő versenyen mindenki jól érezte magát, ami remek alapot adhat a jövő évi folytatásra!

Szöveg és fotó: **Müller Mónika**
fotó: **Pángyánszky Ágnes**

A Ragyogó Gyermekecok Alapítvány

(Bír. Vég.: 13.PK.60.514/2006; Adószám: 18715943-1-13)

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉSE

Az alapítvány célja, hogy az Alberti Evangélikus Óvodában folyó egyházi nevelési tevékenységet segítse, a hitéletet erősítse. Ezen belül támogassuk a rászoruló gyermekek fejlesztését, étkezését, a nevelést segítő eszközök, felszerelések, játékok vásárlását, esztétikus környezet kialakítását. 2010-ben az alapítvány 294.394 Ft bevételt ért el. Magánszemélyek 2009-es 1%-os jövedelemadójából 246.394 Ft-ot utalt az APEH az alapítvány számlájára, ezenkívül

48.000 Ft pénzadománnyal segítették többek alapítványunkat. A bevételből az óvodások részére szerepjátékhöz konyhabútorokat vásároltunk a HOR Zrt-től, valamint a négy csoportnak karácsonyra játékokat vettünk.

Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak, akik adományaikkal hozzájárultak alapítványunk működéséhez. Szeretettel várjuk további felajánlásait a 11742159-20028905 OTP bankszámlaszámra, valamint személyi jövedelemadójuk 1%-át a 18715943-1-13 adószámra.

Köszönettel: **Mag Pálné elnök**

Honfoglalás Albertiben

Történelmi kutatások alapján az ősök Albertibe 24 szekéren érkeztek. 2011. szeptember 25-én a Honfoglalás Albertiben című epizóddal ezt imitálták a helybeliek.

Maradandó és ritka pillanatoknak lehetünk szemtanúi, amikor a parkoló autók sokaságából feltűnt tíz lovas szekér a Pesti úton és végighaladt a város utcáin. Aki követte a szekérkaraván útját és végigtekintett a kocsikon ülő korhű ruházatba bújt emberek és város vezetőin, 300 évet repülhetett vissza az időben. Őseink szintén szekerekkel érkeztek meg egy új élet reményében az akkor még kopár, kietlen Albertibe, amit most 2011-ben, XXI. századi körülmények között élhettünk át újra.

A karaván az Alberti Evangélikus Temp-

lomtól indult az Erzsébet térig, ahonnan visszatértek az evangélikus iskola udvarára és kezdetét vette az ünnepi műsor az itt felállított színpadon.

Elsőként Szamos Hajnalka köszöntötte az egybegyűlteket: „300 évvel ezelőtt maroknyi csapat indult el Alberti felé, akik egy összetartó, hívő közösséggé formálódtak. Mindeközben végig őrizték hagyományait, gyarapították Magyarország kulturális sokszínűségét. A tradíciókat nemzedékről-nemzedékre örökítették át a jövő generációja számára, melyeket továbbra is óvni, ápolni kell.”

A köszöntő elhangzása után Fazekas László polgármester, ünnepélyesen átvette

a vörös bársonypárnára helyezett Albertirsa Város kulcsát.

A Patkós Irma Társulat a délután folyamán két alkalommal is színpadra lépett. Először magyar és szlovák táncokat adtak elő.

Őket Túri Krisztina lelkésznő követte, aki áhítatában ugyancsak elődeinket méltatta. Annak idején őseink 24 szekérral minden bizonnal embert próbáló útra vállalkoztak. Nem tudták, hogy mikor és hova érkeznek meg. A hosszú vándorlás során bizonyosságot nyert, hogy csupán egymásra és Istenre számíthatnak. Vélhetően sok nehézséggel kellett szembenézniük, melyek itt és most csak elképzelni tudunk. Claudinyi Frigyes lelkész 300 évvel ezelőtt, 1711. szeptember 29-én a megérkezés napján, a szabad ég alatt tartotta meg az első istentiszteletet a kis szlovák közösségnek. Szerencsések le-

hetünk, hogy ezt a napot a mi generációnk együtt ünnepelhetette meg.

A közös imádság után száz színes léggömböt engedtek a magasba a színpadnál körben álló gyerekek és a nézők egy része. Majd ismét a táncé lett a főszerep. A 2009-ben alakult Bényei Hagyományőrző Néptáncsoport lányai és asszonyai bényei hagyományokra épülő jársági, valamint galgamenti néptáncokat adtak elő.

A történelmi időutazás az iskola hátsó udvarán folytatódott. A szekeres felvonulást is prezentáló STÍPA Hagyományőrző Egye-

sület a Magyar Lovaskörrel egyetemben az 1800-as, 1900-as évekbe repítették vissza a „Paraszti életkép” című epizód bemutatásával. Láthattunk piacra igyekvő tojással és zöldséggel megrakott fogatot, keresztelőre induló családot, nyarat idéző, gabonával tele szekeret, őszi szüreti felvonulást, állataikhoz siető juhászokat egy tündéri kiskutyával karöltve.

A napot a programtól eltérően a Patkós Irma Társulat zenés-táncos produkciója zárta. Közel negyven perces műsorukban magyarul adták elő a legnagyobb ABBA és a legismertebb Hungária slágereket.

Szöveg: Müller Mónika

Az Áldott Gyermekek Alapítvány

(Bír. Vég.: 13.PK.60.515/2006/5.;

Adószám: 18715998-1-13)

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉSE

Az alapítvány célja: az Alberti Evangélikus Általános Iskolában folyó oktatási, nevelési tevékenység segítése, az iskola diákjainak szervezett szabadidős és kulturális tevékenységek és hagyományőrző rendezvények támogatása, valamint a tehetséges gyermekek versenyeken történő indulásához történő segítség adása.

2010-ben az alapítvány 184.645 Ft bevételt ért el, mely teljes egészében a magánszemélyek 1%-os jövedelemadójából származott. Ez az összeg felhasználásra került az iskola 2011-es nyári táborozói-nak útiköltségére.

Továbbra is szeretettel várjuk felajánlásait a 11742159-20028895 OTP bankszámlaszámra, valamint személyi jövedelemadójuk 1%-át a 18715998-1-13 adószámra.

Köszönettel: **Mányi Sándorné elnök**

A közhasznú minősítést 2007-ben megkapott alapítvány ezúton is köszönetet mond mindazoknak, akik adományaikkal hozzájárultak az alapítványok működéséhez.

Köszönjük Bárány Adriennek és Kiss Erikának az alapítvány pénzügyeivel kapcsolatban végzett önzetlen, segítő munkáját.

Színpadra vitt történelem:

Hit és Remény

2011. szeptember 18-án a megtelt Móra Ferenc Művelődési Ház, ahol a 300 éves évfordulóra készült kétfelvonásos színpadi művet tekinthettünk meg. A történelmi időutazásra invitáló Hit és Remény című színdarab szerzője, Katonáné Barna Zsuzsa az írás mellett a rendezést is magára vállalta. Az ő keze – valamint csapatának – munkájában gyönyörködve szárnyalhattunk évszázadokon át. A humoros elemeket is jócskán tartalmazó, hangeffektekkel tarkított előadás elsöprő sikert aratott a közönségnél. A történelmünket bemutató színdarabot méltán érezhettük magunkénak, hiszen ősünk bőrébe nem hivatásos színészek, hanem városunk polgárai bújtak korhű jelmezekbe, így sok ismerős, baráti, rokoni arcot fedezhettünk fel a szereplők között. A kitartó gyakorlásuknak és nagyszerűen megírt szövegeknek köszönhetően vasárnap délután egy igazán élvezetes produkciót láthattunk a művelődési házban, melyre Katonáné Barna Zsuzsa mellett mi is büszkéek voltunk és lehetünk is.

Záró Istentisztelet püspöki szolgálattal

Nagyszabású rendezvénysorozattal emlékezett meg az Alberti Evangélikus Egyházközség fennállásának 300. évfordulójáról. Mint ismeretes, a török hódoltság után elnéptelenedett vidékre annakidején szlovák ősök telepedtek le és alapították meg a falut, valamint az evangélikus egyházközséget. 2011. október másodikán hálaadó istentiszteletet tartottak – záró alkalomként.

Az evangélikus templomban egybegyűlteket Túri Krisztina lelkésznő köszöntötte,

felidézve a több hétig tartó rendezvénysorozat eseményeit.

Ezután az istentisztelet liturgiája az ősoktól hagyományozott úgynevezett térdeplő énekkel indult, amely ezúttal magyarul, imádságként kért áldás volt a gyülekezetre.

Az ünnepi istentiszteleten dr. Fabiny Tamás püspök, az Északi Evangélikus Egyházkerület vezetője a 103. Zsoltár 2. versét idézte: „Áldjad, lelkem, az Urat, és ne feledd el, mennyi jót tett veled!”.

A püspök arról szólt, hogy nem csak az egyes emberek, de egész közösségek képesek arra, hogy felejtessenek. Az albortiek azonban sokrétűen készültek a múltidézésre. A püspök a régmúlt felidézése, az egykori honfoglalás ismertetése után kiemelte, hogy a szlovák ősök első dolga azonban nem a jó termőföld kikapcsolása volt, hanem a szabad ég alatt istentiszteletet tartottak. Aztán álmaikat megvalósították és templomot építettek először vályogból, majd kőből, aztán lett iskola, szeretetház is. A jövő azonban a mostani gyülekezet tagjai áll. Az, hogy lesz-e és az is, hogy milyen lesz.

Az igehirdetést követően Csorba István zeneszerző ez alkalomra írt Jubileumi ének című kórusműve csendült fel, amely a 381-es, Jézusom, Krisztusom, én szerelmesem című

ének feldolgozása. Az albortiek egyesített kórusa Hepp Éva karvezető irányításával adta elő az éneket.

Az istentisztelethez díszgyűlés is kapcsolódott. Felszólalt Benczúr László kerületi felügyelő, Bak Péter egyházmegyei felügyelő, valamint Erdélyi Csaba irsai lelkész és a finn testvérgyülekezet képviselője, Salla-Maria Viitapohja is.

A város nevében Fazekas László polgármester mondott köszöntőt, majd id. Cselovszky Ferenc és Roszík Gábor lelkészek személyes hozzászólásait hallgathatták meg.

A közgyűlés végén az ünnepségsorozat megszervezésében résztvevő gyülekezeti tagok Várhelyi György helyi szobrászművész jubileumra készített emlékérmét vehették át.

Jubileumi ünnepségeink keretében gyülekezetünk történetét bemutató kiállítás is született, amelyhez többen is hozzájárultak konkrét tárgyakkal és kutatómunkával. Ezú-

ton is köszönjük minden gyülekezeti tagunk segítségét és Revuczky László áldozatos szervező munkáját!

A sokrétű ünnepségsorozat megszervezésének meghatározó személyisége volt Kassik Károly presbiter testvérünk, akinek szintén hálával és köszönettel tartozunk, amiért összefogta és koordinálta a feladatokat. Köszönjük gyülekezetünk felügyelőjének, Farkas

Lászlónak, presbitereinknek, intézményvezetőinknek, pedagógusainknak és a Szeretetotthon dolgozóinak is a szolgálatot és a segítőkészséget! Az évfordulóra Albertirsa városa az Alberti Templom előtti díszburkolat költségeihez 3.579.000 Ft-tal járult hozzá, amelyet ezúton is szeretnénk megköszönni!

Szöveg: evangelikus.hu, fotó: **Ivanics Gábor**

Anya-gyerek kapcsolat és az anyanyelvi nevelés

Igen érdekes továbbképzésen voltam az elmúlt hetekben, szeretném megosztani mindenkiel az ott szerzett tudás egy részét.

Mikor is kezdődik az anya-gyerek kapcsolat és az anyanyelvi nevelés? Már bizony a magzati életben a fogantatás pillanatától, hiszen az anya nemsokára a leges-legboldogabbnak érzi magát a kezdődő új-életben, pedig már a 10-13. napon kialakul az agy és a gerincvelő. A 49. napon percenként több ezer idegsejt jön létre, majd kialakul az idegrendszer és annak a védelme az 5. hónap körül. Fontos, hogy ebben az időszakban ne érje semmi zavaró tényező a megfelelő fejlődési időszakot. A magzat már az anyaméhben hozzászokik az emberi hanghoz, elsősorban az anyáéhoz. Újszülöttként is csak az emberi beszédre figyel, és kizárja a külső zajokat, zörejeiket. Látása még ugyan homályos, de 30 cm-re már élesen lát, és folyamatosan keresi az anya tekintetét. Látásélessége fokozatosan nő, és 7-8 hónapos korára úgy lát, mint egy felnőtt, kivéve a térlátását. Kutatja, keresi az emberi arc mimikáját, figyeli az artikulációt és próbálja leutánozni. Ezért nagyon-nagyon fontos, hogy a kezdetek kezdetétől folyamatosan kommunikáljunk a babával, nem csak az anyanyelvi nevelés fontossága miatt, hanem egy egész életre szóló érzelmi kötődés kialakítása miatt is. Az anya-gyerek kapcsolat, ha nagyon szoros, akkor az a bi-

zonyos köldökzsínór örökre összetartja a két felet. Az édesanya az a személy a gyerek számára, aki az ő szociális szűrője, rajta keresztül sajátítja el a különböző viselkedési mintákat. Ezért a csecsemőkor meghatározó jelentőségű egész életünkre. Az az ideális, ha az anya otthon tud maradni a gyermekével legalább 3 éves koráig. De hogyan is fejlődik a beszéd a különböző időszakokban?

Az újszülött képes leutánozni az anya ajakmozgását is, a sírás hangadásán kívül. 3 hónaposan elkezd gügyögni, és 140 különböző beszédhangot képes kiadni. 6 hónaposan gagyogni kezd, amikor is környezete által használt hangokat használja csak, vagyis kiválasztja a gyakran hallottakat, és csak azokat gyakorolja be. S itt kezdődik el az igazi anyanyelv kiépítése. Nagyon fontos feladatunk az anyanyelv megerősítése, hiszen ezen a nyelven fog gondolkodni, írni és olvasni is először. Hallhat mellette idegen nyelvet, de vele mindig az anyanyelven beszélgetünk 8 éves koráig, artikuláltan és mindig tisztán. Amennyiben megtanult már magyarul érteni, beszélni és gondolkodni, esetleg írni, olvasni, akkor erre épülhet rá az idegen nyelv. 1 éves kor körül megjelennek az első szavak, amelyeket értelemszerűen használ a csecsemő. 18 hónaposan nagyon intenzív szókincs-bővülés kezdődik meg. Elkezdődik a „Mi ez?” korszak, amelyben ismét nagy

szerepe van az anyának és környezetének, hiszen a gyerek folyton kérdez, és állandóan válaszolni kell neki, hogy kíváncsiságát kielégítsük, és szókinccsét gyarapítsuk. 24 hónaposan valamennyire már szerkesztett és több szavas mondatokat mond. 2,5 évesen képes figyelembe venni a környezeti beszélőpartnert és alkalmazkodik hozzá (a boltoshoz, a szomszédhoz, a rokonhoz, stb.). 3 éves korára birtokába veszi teljesen az anyanyelvét. 4 éves korában már beszéd közben gondolkodik. 6-7 éves korban az agy és az idegrendszer megfelelő fejlettsége teszi lehetővé az írás és az olvasás elsajátításának képességét.

Érdekes, hogy a 18 hónapos csecsemő szókincse 25 szó, az óvodás kor végére ez 11-14 ezer szóra bővül. Az a gyerek, akinek nincs legalább 11 ezres szókincse az nem lesz, képes olvasástanulásra és szövegértésre. Iskoláskor végére 50 ezer szót tudunk és ebből 30 ezret olvasás útján sajátítunk el. Mindez napi 9 új szó tanulását jelenti. Hogyan tudjuk ezt átadni, biztosítani a gyermekeinknek? Mindennapos beszélgetésekkel, történetek és rengeteg élő népmese mondásával, hogy a beszédértésük, fogalomalkotásuk, belső világképük kellő időben kialakuljon. Nagy a felelősségünk, rajtunk múlik gyermekeink jövője! A gyermek pedig Isten ajándéka!

Forczek Katalin

Nagycsoportos ovisok kirándulása a fővárosba

A kirándulást megelőző héten minden nap szóba került valamilyen módon ez az esemény. Naponként számoltuk mennyit kell aludni a nagy napig. Izgatottan és kíváncsian vártuk, hogy eljőjön végre a pillanat. Végre elérkezett a szép októberi hétfő melyre közösen indulhattunk. A reggeli idő kissé hűvös, de szép napos volt, így bízhattunk a kellemes meleg folytatásban. Vidáman utaztunk a busszal a főváros felé. Első állomásunk a Planetáriumba vezetett, ahol megnézhattük „A Nap családja” című előadást. A sötétség kicsit félelmetes volt a gyerekek számára, de a kellemes zene és a narrátor hangja mindezt feloldotta. A gyerekek nagy figyelemmel kísérték a bolygók útját, és a csillagképeket az égbolton. A folyo-

són megnéztük a kiállított űrállomás kicsinyített mását, rakétákat, bolygók képeit. A következő állomás a Margit-sziget volt, először a „szigetnéző kis vonattal” bejárjuk a teret. Majd sétát tettünk a szigeten, megnéztük a vadasparkot, megcsodáltuk a pónikat, szarvast, őzeket és különféle madarakat. Utunk a Duna partján folytatódott, itt szintén rengeteg látnivaló tárult elénk. Megfigyelhettük a folyón közlekedő uszályokat, sétahajókat, még vízibuszt is láttunk. A fák között pedig mókások szaladgáltak. A japánkertet is végigjártuk és hallhattuk a zenélőkút hangját is. Ezután az újonnan készült játszóteret vettük birtokba, ovisaink felszabadultan hintáztak, csúszdáztak, függeszkedtek. Nagyon jól sikerült a nap, néhányan kérték, hogy holnap is jöjjünk el, mert nagyon jó volt. Minden csodálatos látvány volt, még a város zsúfolt forgataga is. Kicsit fáradtan, de sok élménnyel tértünk haza.

Lia óvónéni

Báli forgatag

November 12-én rendeztük meg a Márton napi jótékonyági bált, az óvoda és iskola alapítványa javára. Az eseményt hosszú, alapos előkészítő munka előzte meg. Szülők, pedagógusok készítették a dekorációt. A felső tagozatos tanulók Gyócsos Krisztina tanárnő vezetésével a nyitó tánc bonyolult mozdulatait sajátított-

ták el. A Szülői Munkaközösség tagjai alaposan kivették részüket az előkészületi és lebonyolítási munkákból. Mikorra a tornaterem ízléses bálteremmé vált, kezdődhetett a bál. A hófehér báli ruhában bevonuló lányok és az elegáns fiúk, ékszerei voltak ennek az estének. A máskor botladozó lábak, most minden lépésre

ügyeltek, az idétlen mozdulatok most kecsessé formálódtak. Nagyon büszkén és meghatódottan néztem a táncukat, hiszen nem is olyan régen még az óvoda kis lakói voltak. Vacsora után az iskola dolgozói fakadtak dalra, nagy sikert aratva az üveges táncsal. A zenekar sem engedte pihenni a vendégeket, gondoskodtak a jó hangulatról. Volt itt minden, mi kívánság lehet. Finom ételek és italok, jó zene, jó hangulat,

csak Márton a liba várakozott ketrecében leendő gazdájára. Köszönjük mindazoknak, akik segítettek, fáradságot, időt, anyagiakat nem nézve hozzájárultak a sikeres megvalósításhoz. A bál bevételét a gyermekek javára, az oktatás-nevelés körülményeinek a javítására fordítjuk. Isten áldjon mindenkit, aki támogatta az intézményeinket!

Aszódi Zsuzsa

Ahogy a környezettel bánsz, az visszahat rád

Túra – minden mennyiségben

Iskolánkban a 2011/2012-es tanév feladatai között kiemelt helyen szerepel tanulóink környezetszemléletének alakítása, erősítése. E téren célunk a környezettudatos magatartás és életvitel bemutatása mellett a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás kialakítása is. Mindezeket az intézményen kívül, külső helyszínen bonyolított projektnapok keretében kívánjuk megvalósítani. Így aztán akár a túrázás évének is nevezhetnénk a jelenlegi tanévet, hiszen tanítványaink egy sikeres pályázat révén 20 kiránduláson vehetnek részt ezen időszak alatt.

A Duna-Ipoly Nemzeti Park által nyertes KMOP-2010-3.3.4./A jelű, „A fenntartható életmódot és ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok” című

pályázat keretében 10 iskola diákjai kaptak lehetőséget arra, hogy a nemzeti park bemutatóhelyeit meglátogathassák, és az adott helyszínen ismerkedjenek a hagyományos, fenntartható életformákkal.

Iskolánkból 4 osztály öt bemutatóhelyre tehet látogatást. Az eredeti „felálláson” kis módosítást végrehajtva kiszélesítettük a résztvevők körét, így nemcsak a 3.-4.-5.-6. évfolyamosok, hanem minden tanuló-csoportunk legalább egy alkalommal részt vehet olyan kiránduláson, ahol a felelős életvitelhez szükséges képességek mellett az együttműködési és a természettudományos képességek fejlesztése is megtörténik.

A gyerekek helyszínekre szállítását busszal oldják meg a szervezők. A résztvevők minden tájbejárás alkalmával foglalkoztató

fűzetek segítségével rögzíthetik megszerzett ismereteiket, kipróbálhatják és feldolgozhatják tudásukat.

Diákjaink már látogatást tettek az Ócsai Tájházaiban, ahol a környezetvédelem múltjával és jelenével ismerkedtek, de papírt is merítettek, festettek.

Farmoson megtekintették a Vízparti Élet Házának kiállítását, túráztak a Kékbevy tanösvényen, és nemcsak hazánk jellegzetes madaraival ismerkedtek, hanem madárgyűrzési bemutatón is részt vettek.

A Szemlő-hegyi -barlangba látogatóknak pedig az interaktív kiállítás mellett rendhagyó földrajzórában volt részük mind a föld felett, mind a föld alatt.

Az ingyenes programsorozat tavasszal majd folytatódik, amikor is tanulóink a Sas-hegy Természetvédelmi- valamint a Szénások Európa Diplomás Területekre kirándulnak majd.

Mányi Sándorné

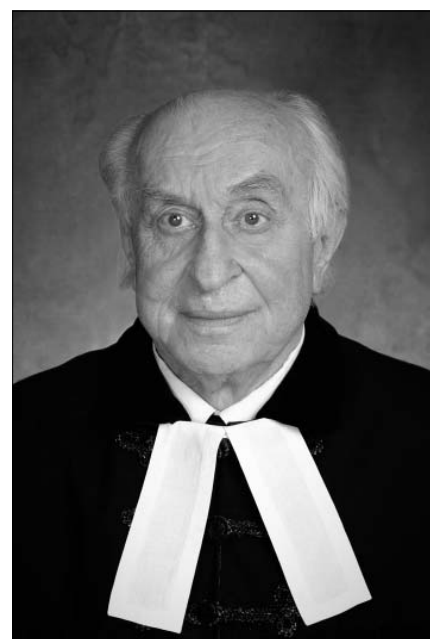
„Találkoztunk, emlékeztünk, kegyelemből együtt leszünk!”

2011. november 6-án 10 órakor megtelt az Alberti Evangélikus Templom. Roszík Mihály lelkészre emlékeztünk mi, akik összegyűltünk: családtagok, tanítványok, munkatársak, gyülekezeti tagok. 5 éve már, hogy Tisztelendő Úr nincs közöttünk. Az énekhar tagjai az „Ó maradj velem...” kezdetű énekkel-amelyet 2006-ban, a ravatalnál is énekeltek- emlékeztek meg Róla. Ezután Túri Krisztina lelkész nő igehirdetése következett, melyben felidézte Roszík Mihály életének főbb eseményeit, és azokat az ígéretet, amelyek végigkísérték az életét.

A prédikációt a családi megemlékezés követte. Elsőként gyermekei: Melitta, Péter és Gábor idézték fel édesapjuk alakját, tanításait.

Majd unokája András és veje, Iker Ferenc emlékeztek Róla. Megható pillanatokat éltünk át. A családtagokból alakult kórus a „Már nyugosznak a völgyek...” kezdetű korált énekelte el. Ezt követően hangfelvételtől meghallgattuk Tisztelendő Úr egy prédikációjának részletét, majd szívmengető volt újra látni, megszokott mozdulatait a levetített interjúban. A megemlékezés végén ezt az ígét kaptuk útravalóul Melitta nénitől: „Isten kegyelmi ajándéka az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.” Róm 6,23

Akik mindezt lejegyezték:
Szakál Rita és Motyovszki Zsuzsanna

A mi Sárika nénink!

Paál Béláné-Sárika néni 79 éves lakónk 1,5 éve költözött be a Szeretetotthonba férjével, a 88 éves Béla bácsival. 61 éve élnek kiegyensúlyozott, boldog házasságban. A beköltözést megelőzően Albertirsán laktak. Sárika néni varrónőként dolgozott. Vele készítettem interjút a szeretetotthoni életével-életükkel kapcsolatban.

– *Miért költöztek a Szeretetotthonba?*

– Évek óta készültünk erre a lépésre. Nem született gyermekünk, így tudtuk, hogy idős korunkra nem számíthatunk arra, hogy ha majd szükséges a gondozásunk biztosított legyen. Én otthon ápoltam a szüleimet amikor szükség volt rá, de ugyanerre nekünk nincs lehetőségünk. A házuk már öreg volt, költeni kellett volna rá, a kertet rendben tartani, ami már nehezen ment nekünk. Legalább 10 éve készültünk erre lelkileg, mondhatni ösztönösen. A férjem is teljesen elfogadta, hogy ezt a megoldást választunk időskorunkra. Azért választottuk ezt a Szeretetotthont, mert itt van Albertirsán. Nem akartunk más, számunkra idegen helyre költözni, ahol örökre idegenek maradnánk. Itt, ha kimegyek az utcára ismerős arcokkal találkozom, olyan mintha otthon lennék.

– *Hogyan sikerült alkalmazkodni az intézményi élethez?*

– Szerencsés helyzetben vagyunk, hogy együtt tudtunk beköltözni, így nem kellett szobatarshoz alkalmazkodni. Úgy látom, ez sok esetben nehéz dolog. Néha a szellemileg leépült lakók zavarnak, de van, amikor egyáltalán nem. Furcsa volt, hogy hangosabb itt az élet, mint otthon, hiszen eddig ketten, csendesebben voltunk meg. Szerencsére nem hiányoljuk a házat, nem okoz lelki problémát, hogy nem ott lakunk. Itt jó körülmények között vagyunk. Elég az a szoba, amiben vagyunk, ennél nagyobb szoba csak fényűzés lenne.

– *Hogyan érzi itt magát? Mit talál megfelelőnek vagy mivel van gondja?*

– Tulajdonképpen jól érzem itt magam. Szinte csak jókat tudok mondani: az étel tökéletes, talán nekem kicsit sok is. A mosásra sem tudok szólni egy rossz szót sem. Akinek ez az ellátás nem megfelelő,

annak semmi sem lehet jó. Egyáltalán nem bántam meg, hogy beköltöttünk, jó döntés volt. Mindenki próbál kapcsolatot létesíteni, jóba lenni.

– *Miután beköltözött hozzánk elkezdték festeni, úgy hogy korábban sosem csinált ilyet. Hogyan jött ez az ötlet?*

– Előjáróban kell mondanom, hogy macula degenerációm, látótér kiesésem van 5 éve. Így nagyon rosszul látok. Kezelésekkel Pesten próbálják lelassítani a folyamatot. A foglalkozásokon színeztem és mentálhigiénés munkatárs, Marika felvetette, mi lenne, ha megpróbálnék festeni, mert a színezések nagyon szépek. Kaptam vásznat, festéket, festő állványt és hozott képet, amiről megcsináltam egy elő rajzot, majd kifestettem. Ezzel a technikával jó pár kép készült. Többek között készítettem csendéletet, lefestettem a Szeretetotthont, az alberti Templomot. Szívesen csináltam ezeket a képeket, örömet leltem a munkában. Jó időtöltés volt.

– *Köszönöm, hogy megosztotta velem a gondolatait. Jó egészséget kívánok.*

Tamás Katalin intézményvezető

Idősek napja októberben

Emlékezés Roszík Mihály lelkész, volt otthon igazgató utolsó szolgálatáról balesete helyén

*Az esztendőnek sok jeles napja van.
Időseknek is van napja a naptárban.
A szeretet és tisztelet szokásba hozta,
a kezdet és a vég mindenkinek a sorsa.*

*Istennél nincsen kor, jó tudni ezt.
Hordozza a gyermeket és átöleli az öreget.
Ha fiatal vagy kérdezd mi a terve veled,
ha megöregedtél mondj köszönetet.*

*Tudja nehéz a terhed, hordozni magad,
elfogadni, tevékeny életed megszakadt,
hogy gyengülnek képességeid,
tanácsalanságaid elszomorítanak.*

*Elszárad a fű és a mező virága
Elmulik az ember földi szép világa.
De az Úr kegyelme megmarad számára
megváltottait várja örök országába.*

*Mi öregek bíztassuk ezzel magunk,
nálá helyünk van, most még szolgálhatunk
Tegyük meg örömmel, amit még tehetünk.
Lelkem áldd az Urat, kegyelmes Istenünk!*

*Minket Szarvas és Budapest küldött el ide
Alberti otthonunk lett, városunk helye.
Első szép éveink máshonnan indultak
Utolsó szép éveink Albertire juttattak.*

*Álmaink, céljaink itt valósultak meg.
Mindig is szerettük az ősi helyünket,
mint anya-méh hordozott bennünket,
de oda tartozunk hol leltük életünket.*

*Mi ketten itt szolgáltuk az időseket.
Jó volt segíteni, élvezni szeretetüket.
Időnk lejárt átadtuk a terheket, örömeiket,
a kedves, mosolygós öregeket.*

*Egy távoli vendégnek volt ez a szava:
jó itt lenni, ez a mosolygós öregek otthona.
Isten igéje adta a békét és derüt,
mert az öreg szív meg könnyebbült.*

*Az ígéhirdetésének ez volt az utolsó helye,
de templomában már nem mondhatta el.
Lezuhant a székről, eltört a csípője,
szolgálatát mégis erővel elvégezte.*

*Balesetével nem törődve derűsen hirdette:
Szeressétek egymást a hit egységében.
Egy az Úr, egy a hit, erre igyekezzetek.
Fogadjátok be Jézust, vele minden a tiétek.
(Efézus.4,1-6)*

*Hozzá hajoltam, azt mondta csendesen:
ez volt utolsó szolgálatom, tudod itt kezdtem el.
Történt 2006. október 8. Szentháromság utáni
16.vasárnapon 08'30-09'00 között.*

Roszík Mihályné Melitta néni
Megemlékezés: 2011.október 12.
Szeretetotthonban.

BEOSZTOTT LELKÉSZ AZ ALBERTI GYÜLEKEZETBEN

Csadó Balázs bemutatkozása

A személyes találkozást semmi sem helyettesíti! Ezt a mondatot tartom szem előtt akkor is, amikor ezeket a sorokat írom, így a most következő bemutatkozás is csak akkor lesz igazán teljes, ha személyes tapasztalatokkal egészül ki. De addig is engedjék meg, hogy megosszak magamról pár gondolatot:

1986. augusztus 29-én születtem Balassagyarmaton. Családommal együtt már kiskorom óta részt vettem a Szügyi evangélikus gyülekezet alkalmain. Negyedik osztályig Szügyben jártam iskolába, ezután pedig Balassagyarmaton a Balassi Bálint Gimnáziumban folytattam a tanulmányaimat. Ezalatt az idő alatt ismerkedtem meg az evangélikus táborok és a sport világával. Számos táborban vettem részt, míg 2001-ben az egyik szügyi táborban megszólított Isten. Ez természetesen még nem azt jelentette, hogy lelkész szerettem volna lenni, hanem azt, hogy bármit is csinállok, akkor azzal szeretném Istent hirdetni az emberek és főleg a fiatalok felé. Erre jó alkalomnak bizonyultak a további táborok, illetve a futás, később pedig a zene és a M.Is.K.A. (Mi Isten Követői vAgyunk) zenekar.

Különös és egyben rendkívül fontos feladatnak éreztem, hogy válogatott sportolónaként 400 vagy épp 800 m-es futásaimmal nemcsak a hazámat, az egyesületemet, az iskolámat vagy az edzőmet képviselhettem, hanem Istent is. Hisz a sok edzés mellett mindig tudtam, hogy Nélküle nem állhattam vol-

na dobogóra. És ezt tudták az ellenfeleim és barátaim is!

Aztán a gimnázium alatt kezdődött a M.Is.K.A. története, amikor is az előbb említett szügyi tábor után pár zenei előképzettséggel nem rendelkező fiatal úgy

döntött, hogy zenekart alapítanak... tudás nélkül, sokszor hangszerek nélkül, de annál nagyobb lelkesedéssel... És ez azóta is tart... (immár több éve, több, mint 85 koncerttel a hátunk mögött)

Egyre fontosabbá vált tehát az életemben

a szolgálat, míg végül elérkezett a jelentkezési időszak vége. Tudtam, hogy Isten használni szeretne, de nem tudtam hol. Vajon a sportban? A zenében? Történelem tanárként? Döntenem kellett, de nem tudtam, ezért sokat imádkoztam, mígnem egy piliscsabai tábor záró alkalmán a római levélből a következő Igét kaptam: „Isten ajándékai és elhívása visszavonhatatlanok.” Ekkor vált világossá, hogy a teológiára kell mennem! Békesség töltött el és azóta is egyre inkább azt érzem, hogy ezen az úton kell járnom. Ráadásul a sport, a zene, a tanulás, mind-mind kiegészítik és elősegítik a munkámat, szolgálatomat, olyannyira, hogy rengeteg új arcot ismerhettem meg ezek segítségével.

Aztán vége lett az egyetemnek és a hatod-év során bekapcsolódhattam a Hévízgyörki gyülekezet életébe, melynek során számos új ismerettel lettem gazdagabb, sőt lelkileg is erősödhettem és megtapasztalhattam, hogy mennyi erőt képes adni egy jól működő, és a lelki tartalmat előtérbe helyező gyülekezet.

Ezekkel a tapasztalatokkal a hátam mögött érkezhettem meg Albertirsára. Sőt, valójában nem is csak az én megérkezésemről van szó, hiszen szeptember 24.-én Kittivel, a menyasszonyommal örök hűséget fogadtunk egymásnak és immár, mint házaspár élünk itt.

És ha az elején azt írtam, hogy a személyes találkozást semmi sem helyettesíti, akkor engedjék most meg, hogy így köszönjek el: A mielőbbi vizontlátásra! Erős vár a mi Istenünk!

Sportolni volt az ifjúság Aszódon

Aszódon 2011. szeptember 16-17-én harmadik alkalommal rendezték meg az Északi Evangélikus Egyházkerületben a Családi- és Sportnapot, amelyre idén először mi is ellátogattunk fiataljainkkal.

16-án, pénteken népes társaság (19 fő, fiúk lányok vegyesen) gyűlt össze az evangélikus templom előtt és izgatottan vártuk az indulás pillanatát. Az izgalomra megvolt minden ok, hiszen már régen vártuk ezt az alkalmat. Vártuk, hogy megmérkőzhessünk, versenyezhessünk másokkal és azt is, hogy új arcokkal, evangélikus fiatalokkal, valamint egymással is alaposabban megismerkedhessünk.

Ez a várakozásunk be is igazolódott, hisz' Aszódra megérkezve majd' 300 fiatalal találtuk szemben magunkat, akik fülig érő szájjal és sportos viseletben köszöntöttek bennünket és, mint kiderült még ismerősök is akadtak, aminek külön örültünk. És bár szívesen beszélgettünk volna, de nem értünk rá, hiszen két focicsapatuknak és egyéni versenyzőinknek be kellett melegíteniük, hiszen kezdődtek a versenyek. A pénteki délután a mérkőzések hevében teltek el. Játszottunk, szurkoltunk és közben sok mindent tanultunk, például alázatot, valamint azt, hogy a túl sok Túró Rudi nem tesz jót...

És míg a délután főleg a testről szólt, ad-

dig este Dr. Fabiny Tamás püspök úr lelki táplálékkal is ellátott bennünket az áhítaton, amelyen mindannyian együtt vettünk részt, akárcsak az azt követő előadáson, beszélgetésen, ahol lehetőségünk nyílt a világ- és olimpiai bajnok Kovács „Kokó” Istvánnal személyesen is megismerkedni és kérdezni tőle pár dolgot, sőt még egy közös focimeccsre is volt lehetőségünk.

Ezt követően az estét az ifi együtt töltötte és jutott bőven idő a beszélgetésre, szórakozásra, sőt a közösségi játékokra is, amelyek alatt egészen összekovacsolódtunk, és fáradtan bár, de boldogan mentünk aludni!

A szombati nap aztán az önfeledt, tét nélküli meccsek napja volt, bár ennek ellenére fiataljaink itt is bizonyították rátermettségüket, hiszen a kötélhúzó versenyen és a

tanár-lelkész fociban is a mieink siettek a lelkészek segítségére, akik igencsak megfogyatkoztak a második napra. Az pedig már csak hab a tortán, hogy mind a tanár-lelkész focit, mind pedig a kötélhúzást a lelkészek nyerték meg! Büszke is voltam a fiataljainkra! Akkor meg még

inkább, amikor az eredményhirdetésen váratlanul kiderült, hogy a focicsapatunk 6. illetve 8. helyezése (11. csapatból) mellett Iker Franciska 200m-es síkfutásban, illetve sudokuban ezüstérmert szerzett, míg Iker Julianna aranyérmert szerzett ugyancsak sudokuban!

Úgy gondolom tehát, hogy méltán lehetünk büszkéek fiataljainkra, akik nemcsak a sportban elért eredményeikkel, hanem viselkedésükkel és sportszerűségükkel is jó hírért keltették a gyülekezetünknek! Amely gyülekezetnek ezúton is szeretnénk megköszönni a lehetőséget. Hi-

szén sok mindent kaptunk Aszódon! Örömet, jókedvet, sok-sok vicces és vidám percet, valamint új barátokat és nem utolsósorban lelki táplálékot. Éppen ezért reméljük, hogy két év múlva ismét ott lehetünk!

Csádó Balázs
beosztott lelkész

Méltatlanul elfelejtve

(Emlékezés Jancsovics István születésének 200. évfordulójára)

Alberti újjátelepülésének 300. éves évfordulójára készülve kutatásokat végeztem az elmúlt évek jeles eseményeit megörökítő dokumentumokban. Sok érdekességet találtam, melyekből ízelítőül írom ezeket a sorokat. Alberti történetében jelentős szerepeket töltöttek be a mindenkori evangélikus lelkészek és tanítók. Abban az időben sok tanítóból lett lelkész, és a lelkészek is sűrűn vállalták a tanító szerepét, ez akkor természetes dolognak számított. Az Alberti Evangélikus Iskola történetét először Jantsovitz György, szlovák nemzetiségű, tanító írta le 1820-ban. Később, a gyermekei, a Jancsovics nevet használták, pontosan nem tudni miért, de valószínűleg a (név)magyarosítás hatására. A család Nyitra vármegyéből származik, ahol Jantsovitz István, András és Mihály 1754-ben kiadott nemeslevelét 1755. január 15-i közgyűlésén tették közzé.

Jantsovitz György Szirákon született, 1771. január 25-én. Apja Teleky Pál gróf kertésze volt, édesanyja pedig a háztartást vezette. Alapiskoláját a szülőhelyén végezte, majd tanult az oszgyáni, a besztercebányai, a lőcsei és a késmárki iskolákban. Édesapja halála után nővére, Zsuzsanna, segítette további tanulmányait, de a németországához már nem kapott támogatást. Ezután meglátogatta testvérbátyját, Pált, aki akkor Tápiószentmártonban volt tanító (1782-1785). Ő azt tanácsolta, hogy szerezzen gyakorlatot, majd rögtön beajánlotta a péteri Pongrác úrnak, aki tiszt és lelkes szenior (korelnök) felügyelő volt. Itt sokat tanult Frcska Pál tanítótól, megtanult orgonálni, majd 1792. október 8-án elhívták tanítani Cinkotára. 17 évi szolgálat után, 1809-ben, elhívták Albertibe tanítónak, a beteg Klementisz János helyére. 1974-ben elvette feleségül Farók Jutkát. Ebből a házasságból 11 gyermeke született, melyekből 5 meghalt még Cinkotán.

Idézet Jantsovitz György vokátorából, a tanító meghívóból:

„Elsősorban és legfőképp az lesz a feladata, hogy az Önre bízott fiatalokat az általános, a világi, a szellemi és katekétá műveltségre nevelje, hogy minden hasznos, szükséges és példás dolgokat hűen és gondosan megtanuljanak...”

Továbbá, kötelességei közé tartozik a templomi karban való éneklés, valamint ha papunk nem lenne jelen, vagy beteg volna, úgy az imák vezetése, az ige hirdetése is az istentiszteleteken.”

Későbbi anyakönyvekben megtaláltam, hogy még temetési szertartást is végzett. Az iskolatörténet megírásakor, 1820-ban, megemlíti gyermekeit: a 19 éves lányát Johannát, a 24 éves fiát Sámuel, a 11 éves János Károlyt, a 9 éves Istvánt, a 6 éves Dánielt, és a 3 éves Pált. 1830. június 8-án Jantsovitz György, a birtok nélküli nemes, arra kérte Pest vármegyét, hogy fiai - Sámuel, István, Dániel és Pál - nemességét ismerjék el. Az alberti iskola történetében sok fontos eseményt, történést, iskolai rendtartást ír le, amely hű képet alkot az akkori oktatási helyzetről. Tartalmazza az 1820 és 1826 között tanult diákok névsorát és előmenetelét. (Erről bővebben egy másik cikkben szeretnék beszámolni.) 1831-ben kolerajárvány pusztított Magyarországon. Ennek áldozata lett ez a nagyszerű tanító, akit a halál 1831. október 31-én ragadott el, mint nemes Jantsovitz György rektor. Az Albertiben végzett munkásságáért sokat köszönhetünk neki.

Jantsovitz György gyermekei közül, az idősebb Sámuel, Jalsovitzky Sámuel intézője volt, majd Pilis község jegyzője 1825-1837-ig, a haláláig. Erről tanúskodik a következő, neki címzett, levél;

„Nemes s Nemzetes s Vitézlő Jantsovics

Sámuel úrnak, Privilegiált Pilis Mezővárossa igen érdemes hittes jegyzőjének illő tisztelettel Pilisen.

Teljes bizodalommal való Drága Nótarius Úr!”

A XIX. században, még a levél címzésével is, kifejezték az egymás iránti tiszteletet, bókot. Jantsovics Sámuel 42 éves korában halt meg, felesége Kossuth Johanna volt.

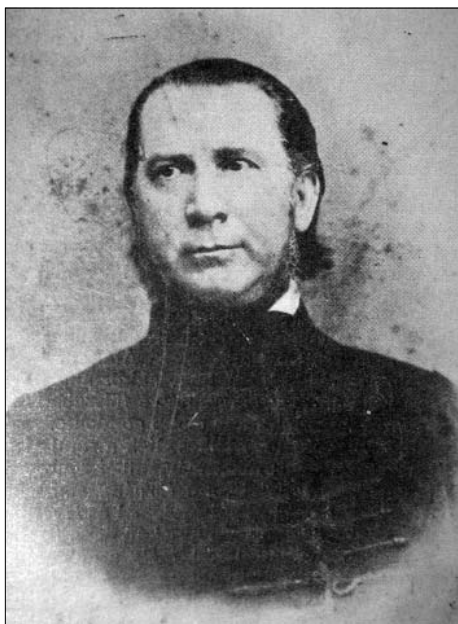
Jancsovics Pál már Albertiben született 1817, szeptember 17-én. Elemi iskolát Albertiben végezte, ahol apja evangélikus néptanító volt. 11 évesen a mezőberényi gimnáziumba került, ahol az első négy latin osztályt járta. 1831-ben édesanyja - miután édesapja meghalt - a selmecebányai evangélikus líceumba küldte. Itt 5 évet töltött. Az 1836/37 tanévben ő volt az előlülő (legjobb) tanuló. 1837-től, két éven át, a pozsonyi teológiai hallgatója volt, ezt elvégezve, mint candidatus theologiae (teológiai tudományra jelölt) István bátyjához került Szarvasra, és helyettes lelkész lett mellette. Elvállalta a helybeli egyházi elemi iskola néptanítói állását is. Azért dolgozott két éven át, hogy teológiai tanulmányait külföldön folytathassa. Végül mégis az eperjesi kollégiumba jelentkezett, ahol jogot hallgatott. Az 1843. július 4-i közgyűlésen, gróf Károlyi György főispán, Békés vármegye tiszteletbeli jegyzőjévé nevezte ki. 1846 őszén, Czindery László somogyi főispán, titoknoknak (titkárnak) hívta meg. 1847-ben megvált az állásától és Pozsonyba utazott országgyűlési tudósítónak. Ezután visszatért Szarvasra, ahol a város jogtanácsosává választották meg. 1848. május 8-án táblabíróvá nevezték ki, és a fenyegető törvényszékbe osztották be. A szabadságharc bukása után Szarvasra menekült. Az ügyvédi pálya gyakorlásától eltiltották. Diplomáját csak úgy tudta visszaszerezni, hogy osztrák jogból is ügyvédi vizsgát tett. 1851. január 17-én vette felségül báró schneppenheimi és hassenbergi Wasmer Gusztáv (1788-1849) nyugalmazott katonatiszt és sipeki Balázs Emília pécskai

születésű lányát, Idát (†1898). Házasságukból hat gyermek született: Emil (1851), - aki a békési járás főszolgabírója lett -, Pál (1853), József (1855-1873), Eugénia (1859), Margit (1862), és Leona (1862-1894). 1961-től Békés vármegye táblabírájává, majd 1867-től másodalispánná nevezték ki. 1871. december 30-án rendezett tisztújításon Békés vármegye alispánjának tették meg. Méltóságában az 1877. december 29-i restauráció (megyei tisztújítás) is megerősítette. Ugyanez ismétlődött meg az 1883 és 1889 decemberében. A kortársak meglátása szerint olyan nívóra emelte Békés vármegye közigazgatását, hogy alig lehetett párját találni az országban. Személyes tulajdonságai - megbízhatósága és becsületessége - is a megye érdemére váltak. Önfeláldozásának tulajdonították, hogy a jól megfizetett ügyvédi pályát maga mögött hagyva a közhivatalnoki létet választotta. Ebből adódott, hogy 27 év közhivatalnokoskodás után vagyontalanul, mondhatni szegényen, halt meg, 1894. február 24-én, Gyulán. Jantsovitz György: Johanna, János Károly és Dániel gyermekei sorsáról nincs információnk.

Jancsovcics István, aki 6 évvel volt idősebb Pál öccsénél, Albertiben született 1811. augusztus 10-én, éppen idén lesz 200 éve. Az anyakönyvi bejegyzésből megtudhatjuk, hogy keresztszülei Michalkó Pál, a szomszédos Pilis vázseci származású tanítója és annak felesége Bartholomaeides Terézia voltak. Érdekesség, hogy Bartholomaeides Terézia apja Pál Irsán volt lelkész 1794-ig, innen került lelkésznek Pilisre, ahol (†)1834-ig volt hivatalában. Michalkó Pál pedig 1801-1820-ig tanított Pilisen, utána 1820-(†)1825 között lelkészkedett Irsán. Sírköve ma is megtalálható az Irsai Evangélikus temetőben, jó állapotban. Jancsovcics István, csakúgy mint Pál öccse, a mezőberényi gimnáziumban folytatta tanulmányait, majd a pozsonyi evangélikus líceumot látogatta. István életrajza nem annyira ismert számmunkra, mint apjáé, amit az alberti iskola történetének köszönhetünk. Annyit tudunk, hogy édesapja halála (1831) után Albertiben megválasztották iskolájuk tanítójává. Két év után, 1833-ban, lemondott tanítói állásáról és Bécsbe ment teológiát tanulni. Később a Szarvason elhalálozás miatt megüresedett lelkész helyére került, mint papnövendék, így ír magáról:

„Az 1835. évi január 20-án léptem fel először próbabeszédemmel a szarvasi nagy

egyház színe előtt, mint 23½ éves papnövendék, s az egyház engem szeretetével s bizalmával megajándékozva kebelére fogadott. Alig 3 évet töltöttem mint segédlelkész, 1837 év augusztus 6-án rendes lelkészévé megválasztott ugyan, de papi fizetésembe csak november 1-én léptetett, huzván az egész fizetést bőd. elődöm Gaál József úr özvegye, magamnak azalatt még kápláni fizetést is kellestven nélkülözöm...”

Jancsovcics István 1836-ban nősült Szarvason. Feleségül vette az akkori főiskola rektorának, prof. Kollár János és Kristófi Anna leányát, Emíliát. Házasságukból hat gyermek született. Az anyakönyvi kivonatok tartalma:

1837. május 10. nemes Jancsovcics Hermina, szülők: nemes Jancsovcics István és nemes Kollár Emília, keresztszülok: nemes Kuthy Lajos Szarvas város orvosa és nemes csermák Amália.

1840. november 8. nemes Jancsovcics Imre, szülők mint fent, keresztszülok: nemes Kuthy Lajos Szarvas város orvosa és nemes és Tiszteletes Csermák Amália tótkomlói lelkész. nő.

1842. szeptember 10. nemes Jancsovcics Albert, szülők ld. mint fent, keresztszülok: ld. mint fent.

1843. október 22. nemes Jancsovcics Lajos, szülők, mint fent, (Az apa neve után a következő bejegyzés olvasható: „a szarvasi ev. egyház lelkésze, s Tekintetes Békés vármegye táblabírája.”)

1845. október 20. nemes Jancsovcics Pé-

ter és Pál gemelli (ikrek), szülők mint fent, keresztszülok: Bloch Móríciz a szarvasi főiskola igazgató oktatója s Vajda Katalin, Vajda Péter szarvasi oktató neje, és Kuthy Lajos és Kuthy Szidónia.

Jancsovcics István élete munkája Szarvason teljesedett ki. Folytatta Tessedik Sámuel által elkezdett népművelő munkát és tovább népszerűsítette annak tanításait és módszereit az ésszerű gazdálkodásról és annak fejlődéséről. Csakúgy, mint békéscsabai kollégái (Sztraka, Szemiam, Vilim) ő is terjesztette a szőlészet, gyümölcsstermesztés, méhészet, selyemhernyó tenyésztés és más mezőgazdasági ágazatok fejlődését és modernizálását. Felfigyelt a jobbágyok nehéz életére és sokat tett azért, hogy a szarvasi jobbágyok jobb sorsra juszanak. Ezzel foglalkozik egyik művében is „Sarvas, jako slobodné býti majíce mesto” (Szarvas, mint a szabadságot biztosító város). A köznép körében jelentős népművelő, felvilágosító munkát végzett és ösztönözte őket a kulturális, és társadalmi életbe való aktív bekapcsolódásra. Ily módon részese lett a Szarvasiak kulturális, szakmai, anyagi és szociális fejlődésének. Nem kis mértékben érdemei voltak a szlovák iskola és a szlovák nemzeti öntudat fejlődésében az Alföldön és ezt erősítette a Stúr szlovák nemzeti újságja terjesztésével is. Egyéb aktivitásai mellett tagja volt az első iskolabizottságnak, amely a mezőberényi gimnázium Szarvasra való átköltöztetése után jött létre. Tagja volt a szarvasi tanítók társaságának, mely szoros kapcsolatot tartott a szlovákiai tanítókkal. A szlovák nemzeti öntudat emelkedéséért harcolt és ezt bizonyítja az is, hogy 1848. november 20-án tartott társasági ülésen azt ajánlotta, hogy mindenki, aki a társaság tagja, rendelje meg a Stúr által kiadott Szlovák nemzeti újságot. 1848-ban szerkesztette a szláv-magyar és magyar-szláv szótárt és nyelvtant. Ezzel akarta segíteni a szlovákok magyar nyelv tanulását, főleg hivatalos ügyek intézéséhez, de segítséget nyújtott a magyaroknak is, hogy megismerjék a szlovák nyelvet. Ha mindkét nemzet tisztelni és tanulni fogja a másik nyelvét, az mindkét nemzetnek hasznára válik. Amikor azonban megzendültek a harsonák, a magyar haza és szabadság-egyenlőség zászlajának védelmére kész volt kardot is kötni, bár a nemzetörök mint lelkész kísérté el és kész volt fegyvergyakorlatokat is vezetni. Korabeli történetírók írják; „...midőn a szálás Jancsovcics rövid, a kurta Télessy doktor

hosszú karddal az oldalaiakon a csapat élére állnak...” Jancsovcics lelkész halasztást nem tűrő indítványt terjesztett elő a „közös hazánk megmentése tekintetéből...”

Jancsovcics István nagyon szeretett utazni, több országot is meglátogatott, többek között Törökországot és az USA-t. Élményeit könyvbe foglalta magyar nyelven: „Kirándulás Isztambulba” (1864), „Utazás az észak amerikai szabad államokba” (1872). Ez az utazás már a lemondása után történt.

1871-ben, 37 évi lelkési szolgálat után lemondott. Lemondásának körülményeit sokféleképpen magyarázták, ezért részletes idézek az egyháznak írt lemondóleveléből:

„A szarvasi ág. Hitv. Ev. egyháznak Szarvason. – Ntiszt Egyház!

....Békesség volt köztünk. – Azonban a legutóbbi időkben vizsgálódás támadván a városban, ez átvitetett az egyház terére is; és miután én semleges akarván maradni, azokhoz tartozni vonakodtam, kik a törvényes hatóság megbuktatására szövetkeztek: ők – ez utóbbiak – az ismert példaszó szerint, „aki nincs velünk – az ellenünk” – azt követeltették, hogy én az által ellenségük

Megújult sírkövek

Kertész Sándor sírköves mester nagylelkű ajándékként a mellékelt sírkövek újultak meg.

Ezt a felajánlását az Egyházközségünk fennállásának 300. évfordulójára, és a Roszík Mihály tisztelendő úrral való jó kapcsolata tiszteletére adta. Köszönet érte.

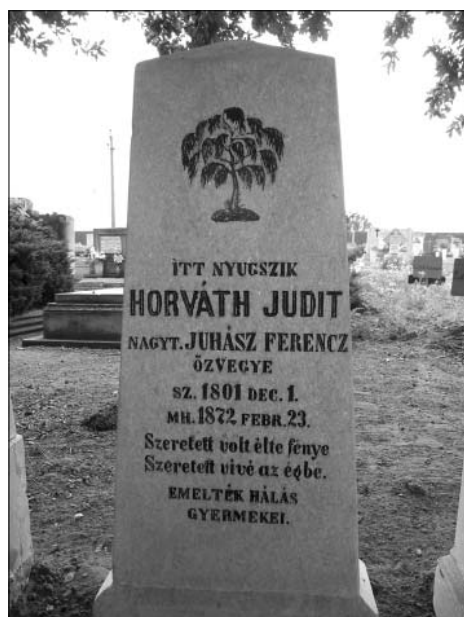
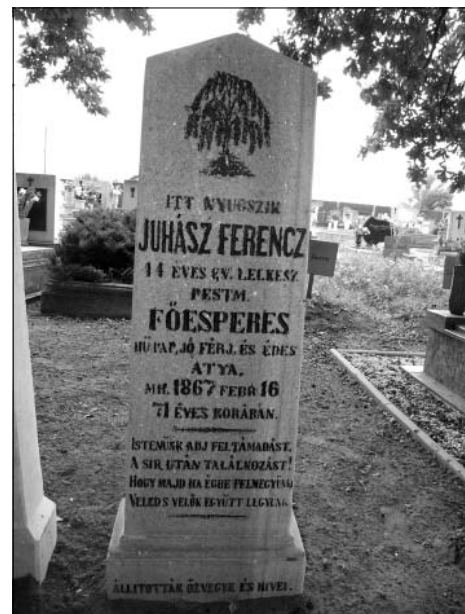
volnék: nekem a legutóbbi presbyt. gyűlésen bizalmatlanságot szavaztak s háborút izentek. – Ennélfogva én a papi hivatalt a szarvasi ev. egyházban nem viselhetvén, azt ezennel köszönettel leteszem, s e szerint az egyik papi állomást a szarvasi ev. egyházban megüresedettnek nyilvánítom; veszekedni egyáltalában senkivel sem óhajtván, nyugalom után vágyván, s egy meghasonlott egyházban sikeresen működni nem remélvén. – Azért tehát a szarvasi nt. egyháznak az irántam tanusított szeretet és bizalomért köszönetet mondva, áldást könyörgök le reá az ezek Urától.

– Pest, jul. hó 20-án 1871. Jancsovcics István, a szarvasi ev. egyház egyik volt rendes lelkésze. –”

Jancsovcics István ezután utazott Amerikába, majd visszatért Szarvasra és visszavonultan élt a tanyáján. Némely hazai, de külföldi írók is rámutatnak, hogy Jancsovcics István művei nincsenek megbecsülve és mélyebb értékelést érdemelne ki. Életrajzi és bibliográfiai adatai hiányoznak a lexikonokból, szótárakból nemcsak Magyarországon, hanem Szlovákiában is. Talán ez az oka a róla ismert adatok pontatlanságának is.

Jancsovcics István lelkész, nyelvész, népművelő 1893. március 29-én halt meg Szarvason. Büszkék lehetünk Jancsovcics Istvánra, településünk szülöttére, és ezekkel a sorokkal kívánok méltó emléket állítani születésének 200 éves évfordulója tiszteletére.

Revuczky László

Ádventi programok

November 26. szombat 14 óra

Szöszmötölés a Parókián
(karácsonyi szalmadíszek készítése)

November 27. vasárnap

Zenés istentisztelet az Alberti Evangélikus Templomban 10 órától, az énekkarok szolgálatával

December 3. (szombat)

Ádventi vásár az Alberti Evangélikus Általános Iskolában 10-14 óráig

December 4. 15 óra

A Keresztmetszet zenekar
ádventi koncertje

az Alberti Evangélikus Templomban

December 11. vasárnap

HEPP ILDIKÓ és MESTER DÁVID
KARÁCSONYI HANGVERSENYE
az Alberti Evangélikus Templomban 16 órától.

Közreműködik Vámosi Amina fuvolán

December 16. péntek

Jótekonysági hangverseny
a Művelődési Házban

a város énekkarainak szolgálatával.

December 20. kedd

Iskolások karácsonyi ünnepe az Alberti Evangélikus Általános Iskolában

ÜNNEPI ALKALMAINK

ÁDVENTI SOROZAT VENDÉGSZOLGÁLÓKKAL

December 1. csütörtök 17 óra

László Milán gyóni evangélikus lelkész

December 8. csütörtök 17 óra

Ferenczy Erzsébet péteri evangélikus lelkész

December 15. csütörtök 17 óra

Budai Zsolt bényei evangélikus lelkész

KARÁCSONY

December 24. 17 óra Szentesti Istentisztelet a konfirmandusok szolgálatával az Alberti Evangélikus Templomban

December 25. de. 10 óra

Karácsony első ünnepi Istentisztelet úrvacsorával az Alberti Evangélikus Templomban 17 órakor esti Istentisztelet az Imateremben

December 26. de. 10 óra

Karácsony második ünnepi Istentisztelet úrvacsorával az Alberti evangélikus Templomban

December 31. du. 17 óra

Óév esti Istentisztelet a Templomban

2012. január 1. de. 10 óra

Újévi Istentisztelet úrvacsorával a Templomban

Evangelizációs sorozatunk december 18-án 16 órától folytatódik az Alberti Evangélikus Gyülekezet Imatermében.

Igét hirdet Csadó Balázs a gyülekezet beosztott lelkésze. Az alkalom után rövid szeretetvendégséget tartunk. Mindenkit szeretettel várunk!

ÓVODAI ALKALMAINK:

2011. december 6. délelőtt 10 órakor Mikulás ünnepség

2011. december 21. délelőtt csoportonként karácsonyi ünnepély, melyre szeretettel várunk minden érdeklődőt.

ISKOLAI KARÁCSONYI ÜNNEPSÉG:

2011. december 20. 10 óra az iskola tornatermében

December 31. du. 17 óra

Óév esti Istentisztelet a Templomban

2012. január 1. de. 10 óra

Újévi Istentisztelet úrvacsorával a Templomban

ADJON ÉLETJEL-ET, ÉS JÖJJÖN EL ALKALMAINKRA!

HIVATALI IDŐ

Hétfő és péntek: 9-13 óráig

Telefonszám: 06-53-370-179

Túri Krisztina lelkész: 06-20-824-65-05

TEMETŐ TÉLI NYITVA TARTÁSA

Minden nap 6-17 óráig

Temetőgondnok: Andó Csaba

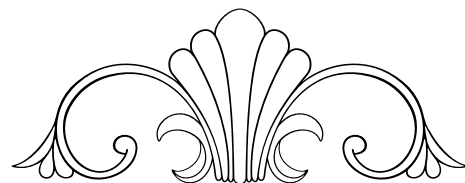
Elérhetősége: 06-20-775-37-19

Az egyházfenntartó

gyülekezeti tagok számára

szolgáltatási díjak 2008. január 1-től

Sírásás	12.500 Ft
Urnás sírásás	5.000 Ft
Sírhely: 1-2. sor	11.000 Ft
Sírhely: 3. sortól	10.000 Ft
Sírhely regisztrációs díj	2.000 Ft
Ravatalozó használati díj	2.000 Ft
Hűtőhasználat napi díja	1.500 Ft
Harangozás	600 Ft
Emlékharangozás	3.000 Ft
Temetés utáni szemétdíj	2.000 Ft
<i>Egyházfenntartási járulék</i>	
Aktív dolgozók részére	4.000 Ft
Nyugdíjas, GYES, munkanélküli,	
18 évet betöltött diák	3.000 Ft

ÁLDOTT KARÁCSONYT ÉS BÉKÉS, BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁNUNK
GYÜLEKEZETÜNK MINDEN TAGJÁNAK!

„Ki dolgát mind az úrra hagyja...”

„Akinek sokat adtak, attól sokat kívánnak, és akire sokat bíztak, attól többet kérnek számon.”

(Lk 12,48b)

Szeretettel ajánljuk mindenki figyelmébe Ivanics Melinda Ki dolgát mind az Úrra hagyja című gyülekezettörténeti könyvét, amely megvásárolható gyülekezetünkben.

A könyv kiadásának nyomdai költségeit Farkas László, a gyülekezet felügyelője, felesége Cecília, valamint lányaik, Cecília, Hilda és családjaik adományozták gyülekezetünknek. Isten áldása legyen a család életén!

ÉLETJEL • AZ ALBERTI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA

Felelős kiadó: Alberti Evangélikus Egyházközség. Képviseli: Túri Krisztina evangélikus lelkész. Felelős szerkesztő: Koska Klára. Szerkesztők: Hepp Éva, Ikerné Roszik Márta, Kassik Károly, Mányi Sándorné. A címlapgrafika Várhelyi György szobrászművész és Hepp Ildikó munkája. Készült: Apáti Nyomda, Cegléd. • Tel: 53/313-565